

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра спеціальної фізичної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	К Безпека та оборона
Спеціальність	К9 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 р. №11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»

Володимир ШАБЛИСТИЙ

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки
протокол від 27.06.2025 № 16

Домедична підготовка. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро:
Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025. 20 с.

РОЗРОБНИК:

1. Професор кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Бачинська Наталія Вероніка Василівна;
2. Доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Петрушин Дмитро Владиславович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувачка кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки Університету митної справи та фінансів, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Луценко Ірина Михайлівна;
2. Завідувач кафедри фізичної культури та спорту Українського державного університету науки і технологій, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, кандидат педагогічних наук, доцент Хаджинов Валерій Анастасійович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекції	20	2
Семінарські заняття	-	-
Практичні заняття	10	8
Самостійна робота	60	80
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Домедична підготовка» є ознайомлення з основним правилам надання домедичної допомоги при різноманітних травмах та гострих захворюваннях, напрацювання навичок реанімаційних заходів, навчання застосуванню набутих знань загальної та особистої гігієни у пропаганді здорового образу життя.

Очікувані результати:

У результаті вивчення дисципліни «Домедична підготовка» здобувачі освіти повинні володіти компетентностями, зокрема:

інтегральною - здатністю вирішувати спеціалізовані завдання у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки під час ліквідації надзвичайних ситуацій, аварій, їх наслідків і гасіння пожеж, застосовуючи сучасні наукові методи та нести відповідальність за результати своєї діяльності;

загальними - здатністю зберігати моральні, культурні, наукові цінності, використовувати рухову активність для здорового способу життя, оцінювати якість робіт і працювати в команді;

спеціальними - здатністю визначати способи проведення рятувальних операцій, надавати домедичну допомогу, організувати роботу відповідно до вимог безпеки, ідентифікувати вибухонебезпечні предмети та забезпечувати безпеку населення.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9 – Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК8 – Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9 – Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК14 – Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

Пререквізити – «Фізичне виховання», «Безпека життєдіяльності».

Постреквізити – Спеціальна фізична підготовка.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі результати навчання:

ПРН12 – Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

ПРН15 – Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН16 – Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

ПРН18 – Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та

технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

ПРН19 – Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ПРИ НАДАННІ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ. ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ КРОВОТЕЧІ ТА ПРИ РАПТОВОМУ ПРИПИНЕННІ ДИХАННЯ, ОСОБЛИВО ПРИ ПОРАНЕННЯХ, ЗНЕПРИТОМНЕНІ ТА БІЛЬШИХ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Поняття реаніматології та реанімація та їх значення для запобігання термінальних станів. Термінальні стани (процес згасання функцій організму та можливості відновлення життя).

Клінічна смерть. Ознаки клінічної смерті. Головні ознаки клінічної смерті, відсутність пульсу і самостійного дихання та методи їх відновлення. Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів. Потрійний прийом при забезпеченні прохідності дихальних шляхів. Методика проведення штучної вентиляції легень. Найпростіші методи видалення твердих та рідких сторонніх тіл з верхніх дихальних шляхів.

Методика штучного масажу серця. Ознаки оживлення постраждалого. Можливості ускладнення реанімації та їх попередження.

Кровотечна система людини і кровообіг. Кровотечі та їх види. Травматичні та нетравматичні кровотечі. Артеріальна та венозна кровотеча. Капілярна кровотеча. Зовнішні та внутрішні кровотечі. Засоби зупинки кровотечі (взаємодопомога). Тимчасова та постійна зупинка кровотечі. Пальцева зупинка кровотечі. Тактика дій в секторі обстрілу, коли біля голови і тулуба пораненого видна калюжа крові.

Пов'язка, джгут, згинання кінцівки. Правила накладання пов'язки. Накладання кровоспинного джгута Есмарха та стрічкового джгута. Імпровізований джгут закрутка. Умови накладання джгута та контрольні заходи. Накладання С.А.Т. турнікету. Кровоспинні лікарські засоби та засоби гомеопатії.

Основні принципи і етапи домедичної допомоги в умовах бойових дій. Особливий догляд за потерпілим після надання невідкладної медичної допомоги.

Визначення справжнього, асфіксічного й синкопального утоплення: клінічні ознаки та напрямки невідкладної допомоги. Повішання. Види механічної асфіксії та їх ознаки. Невідкладна допомога при повішанні.

ТЕМА 2 ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ТРАВМАТИЗМУ. ЧЕРЕПНО-МОЗКОВА ТРАВМА. УШКОДЖЕННЯ ГРУДНОЇ КЛІТИНИ (ЖИВОТА).

УШКОДЖЕННЯ КІСТОК ТА СУГЛОБІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, НА ВІДПОЧИНКУ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ ТОЩО.

Непритомність: ознаки та перша допомога й догляд за потерпілими. Поняття та класифікація травм. Профілактика травм та організація долікарської допомоги при різних видах ушкоджень. Особливості огляду травматологічних хворих при ушкодженні м'яких тканин, переломах та розтягах. Ушкодження грудної клітини живота та хребта. Травматичний шок. Причини, які викликають шок. Ознаки шоку. Попередження шоку.

Черепно-мозкова травма. Закриті ушкодження м'яких тканин голови: здавлення, крововиливи, гематоми та набряки. Домедична допомога при синдромі довготривалого здавлення. Переломи черепа та особливості їх діагностики. Закриті травми мозку. Струс головного мозку. Удар головного мозку. Здавлення головного мозку. Перша медична допомога при ушкодженні грудної клітини та живота. Закриті ушкодження грудної клітини та її органів, особливо при застосуванні вибухонебезпечних засобів зброї.

Травма плеври та легень, серця та розірвання внутрішніх судин. Синдром травматичної асфіксії. Клінічні прояви закритих травм живота. Ушкодження кісток та суглобів. Види переломів. Ушкодження хребта. Розрив анатомічних утворень хребта. Повне переривання спинного мозку. Послідовність дій постраждалому при підозрі пошкодження хребта немедичними працівниками. Вивих та переломи кісток: їх ознаки. Переломи ребер та грудної клітини, як в умовах виробництва, на відпочинку, в побуті та в період воєнних дій. Прийоми та способи іммобілізації.

ТЕМА 3. ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ОТРУЄННЯХ, ТЕПЛОВОМУ ТА СОНЯЧНОМУ УДАРАХ, ОПІКАХ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ТЕРМІЧНОЇ ЗБРОЇ, УРАЖЕННЯХ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ.

Отруйні речовини та їх токсична дія. Отруєння грибами та недоброякісними харчовими продуктами. Отруєння продуктами побутової хімії. Отруєння чадним газом. Діагностика отруєння та його симптоми. Особливості невідкладної медичної допомоги при отруєннях. Промивання шлунка. Особливості застосування активізованого вугілля та вітамінних препаратів.

Термічні, електричні, хімічні та променеві опіки. Сонячні опіки. Перша медична допомога при опіках. Використання ацетилсаліцилової кислоти. Асептичні пов'язки. Долікарська допомога при ураженні електричним струмом. Перша допомога при ураженні низькою температурою. Відновлення кровообігу. Масаж серця та штучне дихання.

Медико-санітарне забезпечення населення на випадок надзвичайних ситуацій.

ТЕМА 4. ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ПОТРАПЛЯННІ В ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ СТОРОННІХ ТІЛ, УЛАМКІВ ЗАСОБІВ ВИБУХОВОЇ ЗБРОЇ, КУЛЬ, ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН, ПРИ ПСИХІЧНИХ

РОЗЛАДАХ, НЕПРИТОМНОСТІ ПРИ ПОРАНЕННЯХ ЗОКРЕМА В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ

Надання першої долікарської допомоги при попаданні в організм людини сторонніх об'єктів. Особливості долікарської допомоги при попаданні сторонніх тіл у дихальні шляхи та шлунково-кишковий тракт. Особливості надання першої медичної допомоги при вогнепальних пораненнях, укусах змій, бджіл та павуків. Основні принципи і етапи допомоги пораненим у бойових умовах. Особливості надання першої медичної допомоги при укусах тварин, хворих сказом.

Ознаки та перша медична допомога при захворюваннях центральної нервової системи. Порушення мозкового кровообігу. Істеричний припадок. Епілептичний припадок. Галюцинації. Особливості першої медичної допомоги при гострих захворюваннях серцево-судинної системи. Гіпертонічний приступ.

Стенокардія. Інфаркт-міокарда. Особливості першої медичної допомоги при гострих захворюваннях органів черевної порожнини і таза. Гострий апендицит. Ниркові колькі. Панкреатит. Тромбоз та запалення гемороїдальних вузлів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про домедичну допомогу. 2. Загальні принципи надання першої допомоги постраждалому від нещасного випадку. 3. Виявлення ознак життя та смерті: непритомність, ознаки життя, ознаки смерті; 4. Імобілізація 5. Види кровотечі 6. Обробка рани 7. Засоби тимчасової зупинки кровотечі 	4
Тема № 2. Поняття та види травматизму. Черепно-мозкова травма. Ушкодження грудної клітини (живота). Ушкодження кісток та суглобів під час виробничої діяльності, на відпочинку в період	<ol style="list-style-type: none"> 1. Травми (поняття, класифікація, ускладнення). 2. Особливості клінічного обстеження травматологічних хворих 3. Закрите ушкодження м'яких тканин 4. Травматичне ушкодження голови 5. Травматичні ушкодження грудної клітини і живота 6. Ушкодження кісток і суглобів 	4

воєнних дій тощо.		
Тема № 3. Долікарська допомога при отруєннях, тепловому та сонячному ударах, опіках при застосуванні термічної зброї, ураженнях електричним струмом.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отруйні речовини та їх токсична дія 2. Діагностика отруєння та його симптоми 3. Особливості невідкладної медичної допомоги при отруєннях 4. Долікарська допомога при тепловому ударі 5. Перегрівання організму. Опіки 6. Відмороження. Охолодження організму 7. Перша допомога при ураженнях електричним струмом 	4
Тема № 4. Долікарська допомога при потраплянні в організм людини сторонніх тіл, уламків засобів вибухової зброї, куль, хімічних речовин, при психічних розладах, непритомності при пораненнях зокрема в умовах бойових дій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сторонні тіла їх види та шляхи їх потрапляння до організму людини 2. Долікарська допомога та лікування при потраплянні сторонніх тіл в організм людини. 3. Невідкладна допомога при потраплянні в дихальні шляхи людини сторонніх тіл та речовин 4. Перша медична допомога при невідкладних станах серцево-судинної системи. 	8

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	4
Тема № 2. Поняття та види травматизму. Черепно-мозкова травма. Ушкодження грудної клітини (живота). Ушкодження кісток та суглобів під час виробничої діяльності, на відпочинку в період воєнних дій тощо.	2
Тема № 3. Долікарська допомога при отруєннях, тепловому та сонячному ударах, опіках при застосуванні термічної зброї, ураженнях електричним струмом.	2
Тема № 4. Долікарська допомога при потраплянні в організм людини сторонніх тіл, уламків засобів вибухової зброї, куль, хімічних речовин, при психічних розладах, непритомності при пораненнях зокрема в умовах бойових дій	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	15
Тема № 2. Поняття та види травматизму. Черепно-мозкова травма. Ушкодження грудної клітини (живота). Ушкодження кісток та суглобів під час виробничої діяльності, на відпочинку в період воєнних дій тощо.	15
Тема № 3. Долікарська допомога при отруєннях, тепловому та сонячному	15

ударах, опіках при застосуванні термічної зброї, ураженнях електричним струмом.	
Тема № 4. Долікарська допомога при потраплянні в організм людини сторонніх тіл, уламків засобів вибухової зброї, куль, хімічних речовин, при психічних розладах, непритомності при пораненнях зокрема в умовах бойових дій	15

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про домедичну допомогу. 2. Загальні принципи надання першої допомоги постраждалому від нещасного випадку. 3. Виявлення ознак життя та смерті: непритомність, ознаки життя, ознаки смерті; 4. Імобілізація 5. Види кровотечі 6. Обробка рани 7. Засоби тимчасової зупинки кровотечі 	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	2
Тема № 2. Поняття та види травматизму. Черепно-мозкова травма. Ушкодження грудної клітини (живота). Ушкодження кісток та суглобів під час виробничої діяльності, на відпочинку в період воєнних дій тощо.	2
Тема № 3. Долікарська допомога при отруєннях, тепловому та сонячному ударах, опіках при застосуванні термічної зброї, ураженнях електричним струмом.	2
Тема № 4. Долікарська допомога при потраплянні в організм людини сторонніх тіл, уламків засобів вибухової зброї, куль, хімічних речовин, при психічних розладах, непритомності при пораненнях зокрема в умовах бойових дій	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Основні правила при наданні долікарської допомоги. Долікарська допомога при кровотечі та при раптовому припиненні дихання, особливо при пораненнях, знепритомненні та більших небезпечних ситуаціях в умовах воєнного стану	20
Тема № 2. Поняття та види травматизму. Черепно-мозкова травма.	20

Ушкодження грудної клітини (живота). Ушкодження кісток та суглобів під час виробничої діяльності, на відпочинку в період воєнних дій тощо.	
Тема № 3. Долікарська допомога при отруєннях, тепловому та сонячному ударах, опіках при застосуванні термічної зброї, ураженнях електричним струмом.	20
Тема № 4. Долікарська допомога при потраплянні в організм людини сторонніх тіл, уламків засобів вибухової зброї, куль, хімічних речовин, при психічних розладах, непритомності при пораненнях зокрема в умовах бойових дій	20

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття реаніматології та реанімація та їх значення для запобігання термінальних станів. Термінальні стани (процес згасання функцій організму та можливості відновлення життя).
2. Клінічна смерть. Ознаки клінічної смерті.
3. Головні ознаки клінічної смерті, відсутність пульсу і самостійного дихання та методи їх відновлення.
4. Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів. Потрійний прийом при забезпеченні прохідності дихальних шляхів. Методика проведення штучної вентиляції легень.
5. Найпростіші методи видалення твердих та рідких сторонніх тіл з верхніх дихальних шляхів.
6. Методика штучного масажу серця. Ознаки оживлення постраждалого. Кровотечна система людини і кровообіг. Кровотечі та їх види.
7. Травматичні та нетравматичні кровотечі.
8. Артеріальна та венозна кровотеча. Капілярна кровотеча.
9. Зовнішні та внутрішні кровотечі. Засоби зупинки кровотечі.
10. Тимчасова та постійна зупинка кровотечі. Пальцева зупинка кровотечі. Пов'язка, джгут, згинання кінцівки.
11. Правила накладання пов'язки. Накладання джгута. Імпровізований джгут закрутка. Умови накладання джгута та контрольні заходи.
12. Кровоспинні лікарські засоби та засоби гомеопатії. Вікасол, анальгетики та інші ліки як засоби при кровотечі..
13. Можливості ускладнення реанімації та їх попередження.
14. Визначення можливості відновлення життя;
15. Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів;
16. Методики проведення штучної вентиляції легень.
17. Найпростіші методи видалення твердих та рідких сторонніх тіл з верхніх дихальних шляхів.
18. Ознаки артеріальної та венозної кровотечі;
19. Зовнішні та внутрішні кровотечі;
20. Особливостей догляду за потерпілим після надання невідкладної медичної допомоги.

21. Непритомність: ознаки та перша домедична допомога й догляд за потерпілими.
22. Поняття та класифікація травм.
23. Профілактика травм та організація домедичної допомоги при різних видах ушкоджень.
24. Особливості огляду травматологічних хворих при ушкодженні м'яких тканин, переломах та розтягах.
25. Ушкодження грудної клітини, живота та хребта.
26. Травматичний шок. Причини, які викликають шок. Ознаки шоку. Попередження шоку.
27. Черепно-мозкова травма.
28. Закриті ушкодження м'яких тканин голови: здавлення, крововиливи, гематоми та набряки.
29. Переломи черепа та особливості їх діагностики. Закриті травми мозку.
30. Струс головного мозку. Удар головного мозку. Здавлення головного мозку.
31. Перша домедична допомога при ушкодженні грудної клітини та живота. Закриті ушкодження грудної клітини та їх органів.
32. Травма плеври та легень, серця та розірвання внутрішніх судин.
33. Синдром травматичної асфіксії.
34. Клінічні прояви закритих травм живота.
35. Ушкодження кісток та суглобів. Види переломів. Ушкодження хребта.
36. Розрив анатомічних утворень хребта. Повне переривання спинного мозку.
37. Вивих та переломи кісток: їх ознаки. Переломи ребер та грудної клітини.
38. Надання першої домедичної допомоги й догляду за потерпілим;
39. Профілактики травм та організації домедичної допомоги при різних видах ушкоджень;
40. Особливості огляду травматологічних хворих при ушкодженні м'яких тканин;
41. Причин, які викликають шок.
42. Перелом черепа;
43. Причини закритих травми мозку.
44. Клінічні прояви закритих травм живота.
45. Симптоми переломів ребер та грудної клітини.
46. Черепно-мозкова травма.
47. Закриті ушкодження м'яких тканин голови: здавлення, крововиливи, гематоми та набряки.
48. Переломи черепа та особливості їх діагностики. Закриті травми мозку.
49. Струс головного мозку. Удар головного мозку. Здавлення головного мозку.

50. Перша домедичної допомога при ушкодженні грудної клітини та живота. Закриті ушкодження грудної клітини та їх органів.
51. Травма плеври та легень, серця та розірвання внутрішніх судин.
52. Клінічні прояви закритих травм живота.
53. Ушкодження кісток та суглобів. Види переломів. Ушкодження хребта.
54. Розрив анатомічних утворень хребта. Повне переривання спинного мозку
55. Вивих та переломи кісток: їх ознаки. Переломи ребер та грудної клітини.
56. Діагностика отруєння та його симптомів;
57. Особливості невідкладної домедичної допомоги при отруєннях;
58. Особливості застосування активізованого вугілля та вітамінних препаратів.
59. Діагностика термічних, електричних, хімічних та променеви опіків;
60. Надання перша домедичної допомоги при опіках;
61. Надання домедичної допомоги при попаданні в організм людини сторонніх об'єктів.
62. Особливості домедичної допомоги при попаданні сторонніх тіл у дихальні шляхи та шлунково-кишковий тракт.
63. Особливості надання першої домедичної допомоги при укусах змій, бджіл та павуків.
64. Особливості надання першої домедичної допомоги при укусах тварин, хворих сказом; попаданні сторонніх тіл у дихальні шляхи та шлунково-кишковий тракт; укусах змій, бджіл та павуків; укусах тварин які хворіють сказом.
65. Ознаки та першої домедичної допомоги при захворюваннях центральної нервової системи.
66. Особливостей першої домедичної допомоги при гострих захворюваннях серцево-судинної системи.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	
Поточний контроль (ПК)	Підсумковий контроль

Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форма навчання)**

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання (поняття біологічної та клінічної смерті, надання долікарської допомоги під час клінічної смерті, пораненнях, втрати свідомості та інше), а також вміти здійснювати штучне дихання та непрямий масаж серця, накладати джгути, здійснювати перв`язки поранень ті інші процедури направлені на збереженні життя і здоров`я постраждалих в тому числі під час військових дій солдатам та цивільним особам.
4	Невисокий рівень компетентностей; Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв`язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні діючих нормативних документів, теорії та правозастосовної практики. Допускає помилку при визначенні понять клінічна та біологічна смерть, визначення частоти та наповнення пульсу, його ритмічності. Решта відповідей є абсолютно вірними.
3	Достатній рівень компетентностей :Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками . Не орієнтується відносно основних показників прояву життя людини: частоти та глибини дихання, частоти та наповнення пульсу, серцевого ритму, накладання джгутів при пораненні артерій і вен.
2	Недостатній рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв`язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей . Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Домедична підготовка» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, виступи на наукових заходах .

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
10	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів.
8-9	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів <p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни.</p>

6-7	<ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.
4-5	<ul style="list-style-type: none"> • Реферат виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
2-3	<p>Реферат виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-1	<ul style="list-style-type: none"> • Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

БАЛЛІ	ПОЯСНЕННЯ
26-30	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби);

	<ul style="list-style-type: none"> • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів.
21-25	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів.
16-20	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.
11-15	<ul style="list-style-type: none"> • Реферат виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.
6-10	<p>Реферат виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>

0-5	<ul style="list-style-type: none"> • Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання.
------------	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82		С	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.	
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67		E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	
35-59		не зараховано	Не задовільно	FX
1-34	F			« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Мультимедійні презентації, відеоматеріали.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05 лип. 2012 р. № 5081-VI : зі змін. станом на 07 верес. 2022 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5081-17> (дата звернення: 20.06.2025).

2. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24 лют. 2022 р. № 64/2022, затв. Законом України від 24 лют. 2022 р. № 2102-IX. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.06.2025).

3. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII : зі змін. станом на 13 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.06.2025).

- підзаконні акти:

1. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 черв. 2014 р. № 398.

2. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 черв. 2014 р. № 398 : зі змінами, внесеними наказом МОЗ України від 08 жовт. 2018 р. № 1833. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14> (дата звернення: 20.06.2025).

Підручники:

1. Самодін А. В., Чуприна О. В., Жилін Т. Домедична підготовка. Підручник. а заг. ред. В. В. Стеблюка . Харків : Право, 2020. 344 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Скрипченко І.Т., Данилюк Х.С. Термінологічний словник-довідник з «Домедичної допомоги» для майбутніх правоохоронців. Дніпро. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2021.

2. Волянський, П. Б., Гринзовський, А. М., Гур'єв, С. О., Долгий, М. Л., Дрозденко, Н. В., Кузьмін, В. Ю., Кушнір, В. А., Макаренко, А. М., Стрюк, М. П. Домедична допомога на місці події: практичний посібник Херсон, 2020. 224 с.

Інтернет-ресурси:

1. Долікарська допомога при невідкладних станах URL: <http://www.aybolit.org/category/dovrachebnaaya-pomoshh> (дата звернення: 20.06.2025).
2. Сайт інтерактивних посібників з долікарської допомоги та спеціалізованої літератури URL: <http://kuhta.clan.su/index/0-26> (дата звернення: 20.06.2025).
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 20.06.2025).
4. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>. (дата звернення: 20.06.2025).

**Завідувач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
майор поліції**

Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ

